

Avizul Comitetului Regiunilor – Plan de acțiune pentru o industrie siderurgică competitivă și durabilă în Europa

(2014/C 114/05)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. consideră că siderurgia joacă un rol hotărâtor pentru economia globală a Uniunii Europene și reprezintă un sector strategic de cea mai mare importanță, cu un impact direct asupra dezvoltării economice, sociale și ecologice a tuturor statelor membre ale Uniunii Europene;
2. este de părere că evoluția viitoare a industriei siderurgice europene va avea și ea un efect direct asupra dezvoltării regionale și locale și că o industrie a oțelului competitivă și durabilă reprezintă atât o condiție, cât și un parametru pentru redresarea economică, în numeroase regiuni europene;
3. consideră că instituirea unei politici de sprijinire a unei industrii siderurgice europene autonome este indispensabilă pentru a garanta pe termen lung securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii Europene. Pentru a-și păstra independența, industria siderurgică trebuie să arate că este pregătită să facă față provocărilor viitoare prin inovare și prin adoptarea unei abordări ecologice. Eventualul sprijin din partea UE trebuie să aibă numai scopul de a imprima un impuls procesului de transformare pe care industria siderurgică trebuie să îl parcurgă singură;
4. subliniază actualul context economic dificil, în care Uniunea Europeană, a cărei capacitate de producție totală este de circa 217 milioane de tone de oțel pe an, în timp ce producția sa reală reprezintă 11% din cea mondială, riscă să se confrunte cu problema supracapacității și a cererii scăzute din partea pieței, apărută la scară internațională;
5. în condițiile în care cererea de oțel din Uniunea Europeană „depinde de situația economică și financiară a câtorva domenii industriale cheie în care se folosește oțelul – de exemplu, sectorul construcțiilor și industria auto” ⁽¹⁾, face trimitere la avizul său privind politica industrială ⁽²⁾ și la cel pe tema „CARS 2020: Plan de acțiune pentru o industrie a autovehiculelor competitivă și durabilă în Europa” ⁽³⁾;
6. subliniază că sectorul construcțiilor este, într-adevăr, unul dintre principalii consumatori de oțel și consideră că tot ce ține de construcțiile durabile și eficiența energetică trebuie să aibă prioritate, în cadrul a ceea ce s-ar putea numi „o renovare a patrimoniului imobiliar public”, care s-ar putea structura, printre altele, în jurul unei agende europene a locuințelor sociale, solicitată în repetate rânduri de CoR și de Parlamentul European;
7. reamintește că, în cursul ultimilor ani și ca urmare a unei încetiniți puternice a activității industriale, marea majoritate a celor circa 500 de unități de producție distribuite în 23 de state membre s-au confruntat cu o reducere considerabilă a producției, în timp ce altele au fost închise definitiv, și deplânge pierderea a circa 40 000 de locuri de muncă;
8. observă că această situație economică dificilă a avut urmări negative asupra coeziunii sociale și economice a teritoriilor în cauză;
9. recunoaște necesitatea unei strategii europene privind viitorul industriei siderurgice în general;
10. consideră că este indispensabil ca autoritățile locale și regionale să fie implicate nemijlocit în acest proces, respectându-se particularitățile și competențele teritoriale și luându-se în considerare faptul că aceste autorități sunt cel mai bine plasate pentru a evalua provocările de pe plan social și economic și necesitatea și viabilitatea investițiilor suplimentare care au ca scop crearea sau menținerea locurilor de muncă, precum și pentru a identifica posibile resurse pentru astfel de investiții, pe lângă faptul că știu cel mai bine care sunt problemele referitoare la evaluarea impactului asupra mediului;
11. este de părere că eforturile de consolidare a competitivității UE trebuie să se bazeze pe principiul transparenței și pe condiții-cadru favorabile întreprinderilor. Pentru a se impune în fața concurenților săi, industria siderurgică europeană va trebui să se bazeze, printre altele, pe excelență, capacitatea de inovare și calitate;

⁽¹⁾ COM(2013) 407 final.

⁽²⁾ Avizul CoR din 11 aprilie 2013 pe tema „O industrie europeană mai puternică pentru creșterea și redresarea economiei” [raportor: Claude GEWERC (PSE-FR)], CDR2255-2012_00_00_TRA_AC.

⁽³⁾ Proiect de aviz al CoR [raportor: Christian BUCHMANN (PPE-AT)], CDR1997-2013_00_00_TRA_PA.

12. pledează pentru o politică industrială voluntaristă, care să vizeze dezvoltarea competitivității industriei siderurgice a UE și, în măsura posibilului, protecția sau extinderea unităților de producție și a locurilor de muncă existente, în special prin valorificarea transformării și a reciclării, astfel încât sectorul să nu piardă cunoștințele și competențele în domeniul metalurgiei dobândite de lucrători de-a lungul mai multor decenii;
13. solicită, prin urmare, instituirea unor protocoale de formare profesională continuă pentru lucrătorii care își desfășoară activitatea în uzinele susceptibile de a fi afectate de procesul de restructurare, pentru ca aceștia să-și dezvolte competențele legate de meseriile din siderurgie;
14. solicită cu titlu subsidiar crearea de măsuri suplimentare de reconversie profesională a lucrătorilor afectați de închiderea sau restructurarea uzinelor, extinzându-se posibilitățile de utilizare a fondurilor structurale prin intermediul revizuirii Fondului european de ajustare la globalizare (FEG) și oferindu-se programe adaptate necesităților individuale și particularităților teritoriale, menținându-se și valorificându-se în același timp competențele specifice sectorului de care dispun acești lucrători;
15. solicită crearea unui sistem de asistență financiară pentru zonele afectate de restructurări sau de închiderea unităților de producție, centrat pe recalificarea lucrătorilor și pe diversificarea economică și bazat pe resurse provenite de la actorii economici publici și privați;
16. subliniază importanța unei abordări coordonate din partea tuturor autorităților publice în momentul conceperii și punerii în aplicare a măsurilor de restructurare care afectează sectorul oțelului;
17. salută înființarea la nivel european a unui grup la nivel înalt privind oțelul, însă regretă că ritmul prevăzut este de o singură ședință pe an și propune ca din acest grup să facă parte un reprezentant al Comitetului Regiunilor, precum și reprezentanți ai autorităților locale și regionale, pentru a se promova cooperarea și schimbul de informații și de bune practici între principalele părți interesate din statele membre;
18. pe de altă parte, consideră că trebuie prevăzută o evaluare a planului de acțiune în termen de 12 luni de la adoptarea acestuia;
19. solicită instituirea unui dialog social consolidat pentru a facilita ieșirea din criză și asocierea directă și sistematică a partenerilor sociali la politica industrială, în general, și la politica de sprijinire a sectorului siderurgic, în special;
20. observă că Uniunea Europeană nu poate înregistra o creștere durabilă în lipsa unui model industrial global bazat pe inovare și pe investiții substanțiale în noile tehnologii;
21. observă că industria europeană a oțelului trebuie să ofere produse de calitate inovatoare, care să răspundă nevoilor pieței și prin care siderurgia europeană să se diferențieze de concurenții săi; această abordare necesită însă investiții considerabile în anumite tipuri costisitoare de producție sau de prelucrare și în cercetare și dezvoltare;
22. consideră că ajutoarele pentru inovare trebuie extinse la toate activitățile care au o legătură cu siderurgia. Astfel, în cadrul programului Orizont 2020, trebuie implementate mecanisme financiare ale BEI pentru a promova cooperarea în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării între întreprinderile siderurgice și regiunile în care se află acestea, în scopul promovării și activității economice și dezvoltării durabile;
23. își reiterează solicitarea privind realizarea de investiții în calificarea și formarea profesională, pentru a promova diversificarea, specializarea și inovarea sectorului siderurgic, astfel încât acesta să devină mai competitiv pe viitor;
24. susține eforturile Comisiei care au ca scop promovarea măsurilor de stimulare a dezvoltării competențelor, precum și a celor orientate către ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor în sectorul siderurgiei, însă regretă că, în comunicarea sa, Comisia nu propune nicio măsură care să urmărească promovarea transferului de competențe în cadrul întreprinderilor;
25. salută accentul pus în planul de acțiune pe promovarea inovării care urmărește dezvoltarea unor tehnologii mai ecologice și cu consum mai redus de resurse și energie, astfel încât să se reducă costurile și să se respecte cadrul politicilor europene în materie de schimbări climatice în perspectiva anului 2030;
26. invită Comisia să acorde prioritate, la nivel european, producției de oțel provenite din cuptoare electrice cu arc, ale căror emisii de CO₂ sunt considerabil mai reduse decât cele generate la fabricarea oțelului din minereu;

27. își reafirmă sprijinul față de abordarea reprezentată de ecologia industrială, care se axează pe reciclarea materialelor și controlul consumului de energie;
28. subliniază în acest context că oțelul este reciclabil într-o proporție extrem de ridicată și că prin fabricarea oțelului din deșeuri metalice în locul fabricării acestuia din minereu pur se reduce necesarul de energie cu circa 75% și se economisesc aproximativ 90% din materiile prime necesare;
29. își reafirmă sprijinul pentru investițiile în materie de inovare și pentru îmbunătățirea condițiilor de acces la piață, la capital, la resursele umane și la calificări, ca piloni ai unei politici industriale consolidate;
30. încurajează Comisia să continue evaluarea sarcinilor în materie de reglementare pe care le impune industriei oțelului și să evalueze impactul lor asupra competitivității;
31. susține eforturile Comisiei de a lansa un proces de reflecție cu privire la reducerea costurilor de producție pentru industria europeană a oțelului. Consultările ar trebui să se concentreze asupra inovării, a eficienței energetice și a performanței de mediu;
32. insistă, în special, asupra necesității de a oferi industriilor mari consumatoare de energie electrică posibilitatea de a încheia contracte de aprovizionare pe termen lung, de cel puțin zece ani, însoțite de clauze de revizuire suficient de bine încadrate, astfel încât să se garanteze regularitatea aprovizionării într-un cadru contractual durabil, menținerea costurilor sub control și, ca atare, competitivitatea filierelor;
33. consideră necesară promovarea rețelilor de transport de mărfuri, element-cheie pentru regiuni, mai ales în cazul regiunilor periferice și transfrontaliere;
34. salută propunerea Comisiei în ceea ce privește promovarea cererii de oțel produs în UE, atât în interiorul, cât și în afara frontierelor sale, îndeosebi prin acțiuni orientate către consolidarea cererii în sectorul industriei automobile și în cel al construcțiilor sustenabile;
35. invită Comisia să promoveze diversificarea industriei oțelului, astfel încât să se reducă dependența față de cerere și să se minimizeze riscurile aferente;
36. susține eforturile de instituire a unor standarde europene de fabricare durabilă a produselor pentru construcții din oțel și a unei mărci de calitate (SustSteel), care ar putea face să crească valoarea adăugată și competitivitatea produselor europene;
37. reamintește că, din perspectiva coeziunii sociale și economice a Uniunii Europene și a competitivității întreprinderilor europene pe piața mondială, este important ca normele europene în materie de politică socială, de mediu, de protecție a climei, de securitate la locul de muncă și de condiții de ocupare a forței de muncă să fie protejate;
38. susține eforturile Comisiei de a acționa, împreună cu țările terțe, în direcția combaterii practicilor comerciale neloiale și de a încuraja, printre altele, un tratament egal;
39. consideră că pentru această ramură este important, pe termen lung, să se asigure comerțul liber și deschis cu oțel și produse din oțel și constată că, în ciuda eforturilor Comisiei de a se ajunge la o liberalizare a schimburilor internaționale în cadrul OMC, estimările industriei pornesc de la principiul că circa 65% din piața mondială a oțelului se confruntă în continuare cu bariere protecționiste de diverse tipuri;
40. împărtășește punctul de vedere al Comisiei conform căruia negocierea acordurilor comerciale la nivel bilateral, în special negocierea acordurilor de liber schimb (ALS), poate constitui un instrument-cheie în vederea instituirii unor condiții echitabile pentru întreprinderile din Uniunea Europeană;
41. invită Comisia ca, la negocierea acordurilor, fie la nivel bilateral, fie la nivelul OMC, să urmeze principiul reciprocității standardelor;
42. încurajează Comisia să nu ezite să pună în aplicare, dacă este cazul, măsuri împotriva politicilor comerciale inechitabile ale țărilor terțe, dând dovadă de întreaga fermitate și hotărâre care se impun și să-și modernizeze treptat instrumentele de apărare comercială;

43. invită Comisia să verifice cu precizie dacă sistemul „Surveillance 2” oferă cel puțin aceleași garanții de monitorizare și de control în raport cu practicile neloiale de subvenții și dumping ca sistemul de supraveghere prealabilă pentru importurile de produse din oțel, stabilit prin Regulamentul (UE) nr. 1241/2009;
44. își exprimă totodată îngrijorarea în ce privește perioada de timp – în medie, doi ani – de care Comisia Europeană are nevoie pentru a lansa dispozitive antidumping, în timp ce, în cazul Statelor Unite, acestea sunt de doar șase luni și invită Comisia să depună eforturi pentru a putea acționa cu mai multă celeritate;
45. sprijină Comisia în încercarea sa de a face toate eforturile pentru a garanta accesul liber pe piața materiilor prime primare și secundare, în special pe piața minereului de fier, a cărbunelui cocsificabil și a materiilor prime reciclate, și consideră că acest liber acces este o condiție sine qua non pentru garantarea competitivității industriei europene a oțelului pe plan mondial;
46. consideră că o productivitate mai mare, un climat propice pentru investiții și depunerea unor eforturi în materie de inovare sunt condiții importante pentru dezvoltarea și menținerea pe termen lung a industriei siderurgice în UE. Pe lângă aceasta, și o eficiență energetică mai mare ar duce la reducerea costurilor pentru energie, ceea ce poate contribui la sporirea competitivității;
47. atrage atenția asupra faptului că în comunicarea Comisiei nu se menționează costurile logistice, în special în ce privește transportul maritim, aprovizionarea cu materii prime, siguranța aprovizionării și dezvoltarea economică aferentă dezvoltării porturilor;
48. subscrie la intenția Comisiei de a se implica în crearea unor condiții-cadru mai bune pentru potențialul de creștere al industriei siderurgice din UE, printre care se numără siguranța aprovizionării cu energie și prețurile competitive la energie, precum și promovarea unei producții care utilizează mai eficient resursele și cu emisii reduse de CO₂;
49. sprijină orice inițiativă care urmărește să asigure supravegherea și controlului piețelor de materii prime, inclusiv a pieței de deșeuri metalice, pentru a combate exportul ilegal al acestora;
50. solicită Comisiei să nu treacă cu vederea o analiză cost-beneficiu a măsurilor propuse pentru sprijinirea industriei siderurgice europene și să ia toate măsurile necesare pentru ca ele să nu intre în contradicție cu alte politici europene, în special cu cele privind protecția mediului, clima și dezvoltarea durabilă;
51. consideră că măsurile propuse în planul de acțiune pentru o industrie siderurgică competitivă și durabilă în Europa nu reprezintă un scop în sine, ci trebuie însoțite în mod necesar de eforturi din partea acestui sector industrial, îndreptate către investiții și crearea de locuri de muncă în unitățile de producție europene;
52. observă că planul de acțiune, așa cum este conceput în prezent, nu contravine principiului subsidiarității, nici principiului proporționalității, întrucât este conform cu articolul 173 TFUE, care prevede că UE dispune de o competență de sprijin în materie de politică industrială;
53. solicită insistent Comisiei ca, în conformitate cu articolul 173 TFUE, să valorifice potențialul Tratatului de la Lisabona în materie de politică industrială, în special prin orice inițiativă utilă pentru promovarea coordonării între statele membre în materie de politică industrială, prin stabilirea de orientări și indicatori, prin organizarea schimbului celor mai bune practici și pregătirea elementelor necesare supravegherii și evaluării periodice.

Bruxelles, 28 noiembrie 2013

*Președintele
Comitetului Regiunilor*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO